

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра судочинства

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІЖНАРОДНИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 28 серпня 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Міжнародний захист прав людини
Викладач (-і)	Кульчак Леся Степанівна, старший викладач кафедри судочинства
Контактний телефон викладача	Кульчак Леся Степанівна (0342)59-61-78
E-mail викладача	Кульчак Леся Степанівна lesia.kulchak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	<p>Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, <i>розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри</i> https://ksud.pnu.edu.ua/графік-самостійної-роботи-зі-студент/</p> <p>Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту курсових робіт, індивідуальних науково-дослідних завдань.</p>
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення вибіркової навчальної дисципліни є нормативно-правові акти, які регламентують поняття, стандарти, механізми міжнародного захисту прав людини, структуру, повноваження вітчизняних і зарубіжних органів, організацій, посадових осіб, які здійснюють захист прав, свобод і законних інтересів людини в Європі, Азії, Америці; практика Європейського суду з прав людини.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Механізми захисту прав людини. 2. Міжнародні стандарти прав людини. <p>Вибіркова навчальна дисципліна «Міжнародний захист прав людини» вивчається разом із іншими нормативними і вибірковими дисциплінами. Вона є практичною основою для забезпечення набуття слухачами навчального курсу інтегрованих, поглиблених та системно упорядкованих знань щодо особливостей міжнародного захисту прав людини, як важливої гарантії верховенства права.</p> <p><u>Основними джерелами</u> виступають Статут ООН, Загальна декларація прав людини 1948 р., Міжнародний пакт про громадянські та політичні права 1966р., Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права 1966 р., Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р., Практика Європейського суду з прав людини щодо права на життя (справа Макканн та інші проти Сполученого Королівства 1995р.), Практика Європейського суду з прав людини щодо заборони катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведінки чи покарання (справа Сьорінг проти Сполученого Королівства 1989 р.), Практика Європейського суду з прав людини щодо права на свободу та особисту недоторканність (справа Харченко проти України 2011 р.), Практика Європейського суду з прав людини щодо права на свободу думки, совісті та релігії (справа Коккінакіс проти Греції 1993р.), Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» та ряд інших законів і підзаконних актів.</p> <p>Україна з перших кроків після здобуття незалежності висловила прагнення увійти повноправним членом до політичного, економічного, правового європейського простору. Одним із важливих елементів успішної реалізації політичної волі у цьому напрямку є досягнення певного рівня узгодженості українського законодавства із правом Ради</p>	

Європи. Це завдання полягає у приведенні української системи захисту прав людини за формою і змістом до європейського рівня. Звичайно, в Конституції України та ратифікованій Верховною Радою України Європейській конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, гарантовані фундаментальні права і свободи людини. В контексті забезпечення дотримання принципів Конституції та Конвенції було прийнято Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини», який став серйозним кроком в напрямку узгодження судових рішень, що приймаються в Україні щодо забезпечення прав і свобод людини і громадянина із європейськими стандартами.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Міжнародний захист прав людини» формування у студентів як майбутніх висококваліфікованих фахівців, необхідних знань про загальні положення, стандарти і міжнародні механізми захисту прав людини, міжнародні і вітчизняні організації, які мають на меті реалізацію захист прав людини, а також співвідношення міжнародних та внутрішньодержавних механізмів захисту прав людини.

Основними цілями вивчення вибіркової дисципліни «Міжнародний захист прав людини» є формування у студентів правового світогляду та мислення, оволодіння студентами сучасними знаннями з метою формування і розвитку їх професійної компетенції у сфері захисту прав людини, закріплення необхідних юридичних знань з метою вирішення конкретних правових ситуацій в контексті міжнародного захисту та рішень ЄСПЛ, оволодіння достатнім рівнем правової культури і правосвідомості для забезпечення захисту прав, свобод та інтересів суб'єктів в міжнародних організаціях .

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу джерел права та результатів наукових досліджень основних міжнародних та вітчизняних нормативно-правових актів, які гарантують захист прав людини.

Здатність застосовувати знання нормативних положень міжнародних стандартів захисту прав людини у практичних ситуаціях.

Знання та розуміння предметної області правового становища учасників кримінального провадження, які потребують міжнародного захисту прав і законних інтересів у професійній діяльності.

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями в сфері міжнародного захисту прав людини.

Прагнення до вдосконалення норм вітчизняного процесуального законодавства в сфері захисту прав і законних інтересів учасників кримінального провадження відповідно до європейських стандартів.

Фахові компетентності:

Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти, основні поняття та елементи міжнародного захисту прав людини.

Здатність аналізувати проблемні питання теорії, практики та законотворчості у сфері забезпечення права на захист підозрюваним (обвинуваченим) в ході розслідування та судового розгляду кримінальних справ.

Здатність до критичного та системного аналізу, порівняння і тлумачення як міжнародного так і чинного кримінального процесуального законодавства, що має на меті захист прав, свобод та законних інтересів всіх учасників кримінального провадження.

Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту, охорони і забезпечення прав і законних інтересів учасників кримінального провадження в міжнародних судових установах після використання всіх національних можливостей.

Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення, здатність давати юридичну кваліфікацію відносинам, що

пов'язані з міжнародним захистом прав і свобод .

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття	Загальна кількість годин		
лекції	12		
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18		
самостійна робота	60		
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
8	081 Право	4	нормативний
Тематика курсу			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Модуль I. Механізми захисту прав людини			
Тема № 1. Загальні положення про права людини	2	2	6
Тема № 2. Захист прав людини в діяльності ООН	2	2	6
Тема № 3. Захист прав людини в Європі	2	2	6
Тема № 4. Інші регіональні системи захисту прав людини.	-	2	6
ЗАГ.:	6	8	24
Модуль II. Міжнародні стандарти прав людини			
Тема № 5. Право на життя. Заборона катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання.	2	2	6
Тема № 6. Право на свободу та особисту недоторканність	2	2	6
Тема № 7. Право на повагу до приватного і сімейного життя, житла та кореспонденції	2	2	6
Тема № 8. Свобода думки, совісті та релігії. Свобода вираження поглядів.	-	2	6
Тема № 9. Свобода зібрань та об'єднання. Право на власність	-	1	6
Тема № 10. Заборона дискримінації. Право на справедливий суд та на ефективний засіб юридичного захисту	-	1	6
ЗАГ.:	6	10	36
Всього:	12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.4 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника,		

	затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (зі змінами, внесеними Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту, протокол №5 від 28 лютого 2017 р.) – <i>текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту</i> https://law.pnu.edu.ua/організація-навчального-процесу/ .
Вимоги до письмової роботи	<p>Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма студентами однієї письмової модульної контрольної роботи. Робота виконується на передостанньому семінарському занятті та охоплює теми всіх модулів.</p> <p>На контрольну роботу виносяться 2 описових завдання, кожне з яких оцінюється по 5 балів, 3 відкритих тестових запитання, які оцінюються в 2 бали, 2 коротких чітких питання по 2 бали. Максимальний бал за контрольну становить 20.</p> <p><u>За бажанням (для отримання додаткових до 5 балів)</u> студенти можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань курсових робіт <i>знаходяться на кафедрі та розміщені на сайті кафедри</i> https://ksud.pnu.edu.ua/індивідуальні-завдання/</p>
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена п.п. 4.4.3.2, 4.4.3.3 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
Підсумковий контроль	<p>Підсумковий контроль – залік.</p> <p>Для студентів, які не мають заборгованостей, залік виставляється на останньому семінарському (практичному) занятті, відповідно до п.п. 4.6.1.</p> <p>Для студентів, у яких на момент виставлення заліку були заборгованості, залік проводиться письмово, після усіх відпрацювань студентом пропусків занять.</p> <p>На залік виносяться 50 тестових запитань, які оцінюються по 2 бали. В сукупності – 100 балів.</p>

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках і завданнях для підготовки до семінарських (практичних) занять), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань, курсових робіт (за вибором студента)– *Методичні вказівки розміщені на сайті кафедри* <https://ksud.pnu.edu.ua/денна-форма-навчання/>; <https://ksud.pnu.edu.ua/індивідуальні-завдання/>.

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та

виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 5.1.2 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://law.pnu.edu.ua/організація-навчального-процесу/>).

8. Рекомендована література

1. Мицик В.В. Права людини у міжнародному праві: міжнародно-правові механізми захисту: підручник для вузів. - К., 2010 – 510 с.

2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод і протоколи до неї : зб. законод. і нормат. актів / упоряд. Ю. В. Паливода. – К. : Вид. Паливода А. В., 2011. – 120 с.

3. Бурлак О. В. Міжнародні стандарти щодо статусу і функціонування національних установ із захисту і заохочення прав людини : монографія / О. В. Бурлак. – Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2012. – 212 с.

4. Шуміло І.А. Міжнародна система захисту прав людини : навчальний посібник / І. А. Шуміло. – Київ: ФОП Голембовська О.О. – 2018. – 168 с.

5. Сироїд Т. Л. Міжнародний захист прав людини : навч. посіб. / Т. Л. Сироїд, Л. О. Фоміна. – Харків : Право, 2019. – 310 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:

1. Кульчак Л.С. Міжнародний захист прав людини. Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять та самостійної роботи для студентів денної форми навчання [текст] / Леся Степанівна Кульчак. – Івано-Франківськ: Навчально-науковий Юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2019. – 36 с.

<https://ksud.pnu.edu.ua/денна-форма-навчання/>

Викладач _____ ст. викл. Л.С.Кульчак